

Đề Tưởng Nhớ Những Nghệ Sĩ Vang Danh Một Thời Không Còn Nữa

Hàn Lâm Nguyễn Phú Thứ

LTS: Đề tưởng nhớ nữ nghệ sĩ **Phùng Há** vừa qua đời lúc 0giờ 30 sáng ngày 5 tháng 7 năm 2009 tại Việt Nam, thượng thọ 99 tuổi. Bà là cây cổ thụ của nền sân khấu cải lương Việt Nam và các nghệ sĩ khác vang danh một thời không còn nữa như: **Út Trà Ôn, Bảy Nam, Hữu Phước, Việt Hùng & Ngọc Nuôi...**

Xin giới thiệu đến quý độc giả bốn phương bài viết của **Hàn Lâm Nguyễn Phú Thứ**. Tác giả là người lúc nào cũng có tấm lòng Ân Trái Nhớ Kê Trồng Cây, biết ơn các nghệ sĩ đem nghệ thuật trình diễn cho khán, thính giả khắp nơi thưởng thức.

Nữ nghệ sĩ Phùng Há Vừa Qua Đời
lúc 0 giờ 30, ngày 05-7-2009, thượng thọ 99 tuổi

Được biết, nữ nghệ sĩ **Phùng Há** tên thật là **Trương Phụng Hào**, sanh ngày 30 tháng 4 năm 1911 (Tân Hợi) tại thị xã Mỹ Tho, Cha là người Trung Hoa quý danh **Trương Nhân Trường**, Mẹ người Việt Nam quý danh **Lê Thị Mai**, bà **Phùng Há** là nữ nghệ sĩ đã cống hiến cho nghệ thuật sân khấu cải lương lâu đời nhất gần 1 thế kỷ trôi qua và với sự nghiệp cao dày lớn lao của bà qua các gánh hát từ **Tái Đồng, Trần Đắc, Huỳnh Kỳ, Phụng Hào, Phước Cường, Thầy Năm Tú** cho đến **Năm Châu...** cho nên bà đã thủ các vai diễn xuất rất nổi tiếng như : **Lữ bố** (tuồng **Lữ Bố Hí Điều Thuyền**), **Nguyệt** (tuồng **Tô Ánh Nguyệt**), **Lựu** (tuồng **Đời Cô Lựu**), **Dương Quý Phi** (tuồng **Dương Quý Phi**), **Nguyệt Nga** (tuồng **Kiều Nguyệt Nga**), **Thúy Kiều** (tuồng **Kim Vân Kiều**), **An Lộc Sơn** (tuồng **Đường Minh Hoàng Du Nguyệt Điện**), **Luật Sư** (tuồng **Đoạn Tuyệt** trong DVD Lạc Hồng thực hiện)...

Ngoài ra, bà đã góp công sức để tham gia giảng dạy tại Trường Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ để đào tạo các nghệ sĩ nối tiếp như các nghệ sĩ : **Thanh Nga, Thanh Thanh Hoa, Bạch Tuyết, Lê Thủy, Tô Kim Hồng, Thanh Nguyệt, Thành Được, Thanh Sang, Nam Hùng, Hoài Thanh, Minh Phụng...**cũng đã vang danh một thời trên sân khấu nghệ thuật Cải Lương như bà, tuy vậy, các nghệ sĩ đó thường gọi là **Má Bảy**, thật dễ thương.

Ảnh Ns Bạch Tuyết và Bà Phùng Há

Đến tuổi gần cuối đời, bà lại sáng lập Viện **Dưỡng Lão Nghệ Sĩ** ở Quận 8 Saigon để nuôi dưỡng và chăm sóc các nghệ sĩ già yếu neo đơn. Ngoài ra, bà còn kêu gọi đóng góp tài chánh để lập **Chùa Nghệ sĩ** và **Nghiã Trang Nghệ sĩ**, hiện đã chôn cất hơn **400 ngôi mộ** và còn lưu giữ hơn **380 hũ tro hài cốt** tại chùa ở đường thống nhất, phường 11 quận Gò Vấp, trong đó có các nghệ sĩ danh tiếng như : **Hữu Phước, Hùng Cường...**

Đó là, hạnh nguyện và công đức cao dày của bà đáng được tôn vinh ngưỡng mộ.

Nhân đây, xin trích dẫn những nghệ sĩ vang danh một thời đã lần lượt từ trần như sau :

1. Vua vọng cổ Út Trà Ôn đã mất lúc 19 giờ, ngày 13-8-2001, hưởng thọ 83 tuổi

Được biết, nghệ sĩ **Út-Trà-Ôn**, tên thật là **Nguyễn-Thành-Út**, sinh năm 1918 tại Quận Trà Ôn, Tỉnh Vĩnh-Long, khi khôn lớn sống bằng nghề làm ruộng tiếp nối theo song thân, nhưng có giọng ca rất hay và muôi mẫn, nhứt là sáu câu vọng cổ, cho nên mỗi khi nghỉ ăn cơm trưa hoặc sau mỗi buổi đồng áng xong hoặc những đêm trăng thanh gió mát, các bạn nhà nông thường xúm lại quay quần tổ chức biểu ca nghe chơi, càng nghe càng ghiền, có khi ngồi ca tới sáng không hay, không những các bạn đồng niên mà cả ông già bà cả cũng thích nghe những bài ca vọng cổ nữa. Từ đó, quý bà con trong xóm làng xúi giục anh nông dân **Nguyễn-thành Út** có giọng ca thiên phú đi theo gánh hát may ra có khá hơn và ít cực như nghề làm ruộng. Thế rồi, anh nghe

tin có gánh hát **Tiến-Hóa** ở miệt Sa-Đéc cũng không xa mấy với quận **Trà-Ôn** (Vĩnh-Long), đang tuyển chọn đào kép để lập gánh, anh bèn vô thi đại, ông bầu gánh **Tiến-Hóa** là ông **Trúc-Viên**, ngó anh **Út** là nông dân tay lấm chân bùn, lại quê mùa bèn lắc đầu và nói : "**Cái thằng này coi tướng xấu quá làm sao làm kép được bây?**". Nhưng khi thử ca vọng cổ, thì ông bầu giật mình, nói rằng : "**Tuy nó có tướng không đẹp, nhưng có giọng ca hay dữ lắm, ăn đứt những đũa có tướng tốt mà ca không ra ôn gì**". Từ đó, anh nông dân **Nguyễn-Thành-Út** trở thành kép chánh của đoàn **Tiến Hóa** và nhờ phần son tô điểm cộng với giọng thiên phú mùi riệu của anh qua những bài ca vọng cổ, đã làm cho ông bầu **Trúc-Viên** rất hài lòng, vì mỗi đêm ông bầu đã thu được tiền bán vé càng lúc càng nhiều thêm.

Rồi anh nông dân **Nguyễn-Thành-Út** càng ngày càng nổi tiếng, các ông bầu đại ban lần lượt mời anh về thử vai chánh, để rồi anh **Út** trở thành ông **Út-Trà-Ôn** (Sở dĩ, anh nông dân **Nguyễn-Thành-Út** có tên là **Út-Trà-Ôn**, bởi vì lấy tên **Út** và ghép thêm **Trà-Ôn** là nơi quê hương xứ sở của ông) và sau bao năm làm kép chánh ở đoàn Thủ Đô của ông bầu **Ba Bàng**.

Khoảng cuối năm 1959, **Út-Trà-Ôn** mới hợp tác với kép độc **Hoàng-Giang** và mời soạn-giả **Vân-An** viết thường trực cho đoàn, để thành lập đại ban **Thống-Nhứt**, từ đó **Út-Trà-Ôn** đã đóng những vai như : **Mã-Khắc-Sinh** trong tuồng **Mắt em là bể oan cừu**; **Yên-Ly-Sơn** trong tuồng **Giọt lệ chinh phu** .v.v. đã hát cả tháng tại rạp **Quốc-Thanh**, không còn ghé trống.

Đặc-biệt, trong vai **Mã-Khắc-Sinh** là vị nguyên soái nước **Triều-Tiên** (Đại-Hàn), bị quân **Nguyên** (Trung Hoa) xâm lược, mặc dù chiến đấu rất oanh liệt, nhưng bị thua trận, vợ là **Ngọc-Hà** (được đào thương **Diệu-Hiền** thủ vai cũng làm khán giả khóc từng hồi) bị hoàng đế **Thiết-Mộc-Chân** của quân **Nguyên** bắt về làm vợ trong lúc mang thai **Mã-Khắc-Huy**, trong tuồng **Mắt Em là bể oan cừu** ông **Út-Trà-Ôn** đã đóng rất hay làm cho khán giả phải khóc sụt mướt qua lời ca cùng diễn xuất độc đáo quý hiếm ít có kép chánh nào thời đó thực hiện nổi.

Ngoài ra, chúng ta có thấy tuồng **Tuyệt Tình Ca** tức **Ông Cò Quận 9** ông **Út-Trà-Ôn** đã thủ vai **Ông Cò** rất xuất sắc và trung-thực trong vở tuồng tình-cấm xã-hội. Đây là một trong những tuồng hay nhứt đã đi vào bất tử của quý bà con đồng hương chúng ta. Vào năm 1991 cách đây 10 năm, nếu quý bà con đồng hương có dịp xem băng hình tuồng cải lương **Nhạc lòng năm cũ**, với vai **Ông Hội Đồng** do **Út-Trà-Ôn** thủ vai và **Út-Bạch-Lan** với vai **Bà Hội Đồng** nay đã già yếu, hợp cùng các nghệ sĩ hữu danh : **Lệ-Thủy**, **Minh-Vương**, **Phượng-Liên**, **Phượng-Quang**, **Hữu-Tài** v.v cũng làm khán giả rơi lệ, không những về bố cục tác-phẩm mà do các vai của các nghệ-sĩ thủ tròn các vai.

Nhân đây, tôi cũng xin giới-thiệu đến quý bà con đồng hương băng hình tuồng cải lương **Nguyệt-Khuyết** do các nghệ-sĩ : **Bạch-Tuyết**, **Minh-Vương**, **Thoại-Mỹ**, **Thanh-Ngân**, **Trinh-Trinh**, **Linh-Tâm**, **Chí-Linh** và bé **Gia-Bảo** thực hiện.

Đây là, một tuồng cải lương tình-cảm xã hội đáng xem, bởi vì không những nội-dung của tác-phẩm rất hay và trung thực của nó, đã được các nghệ-sĩ hữu-danh thực-hiện các vai rất độc đáo, vì đã lột trần hết sự thật của nó, nhứt là vai **Hường** do nữ nghệ sĩ trẻ **Thanh-Ngân**, tài danh đang lên để nối tiếp các nữ nghệ-sĩ kỳ cựu sáng giá như: **Út-Bạch-Lan, Bạch-Tuyết, Lệ-Thủy** v.v nay đã già.

Một đặc điểm khác nữa, mới đây nữ nghệ sĩ **Thanh-Ngân** vừa trình diễn trong đĩa DVD **Suối Nguồn Từ Bi** tuyệt đẹp, (Nếu không tin tôi, xin mời xem băng hình cải lương **Nguyệt-Khuyết** và **Suối Nguồn Từ Bi** sẽ thấy lời nói của tôi trung thực).

Khoảng năm 1961, soạn giả **Viễn-Châu** tức **Bảy Bá** làm giám đốc kỹ thuật hãng đĩa **Asia**, thì hãng này mới mời đệ nhứt danh ca vọng cổ **Út-Trà-Ôn**. Khi về hãng đĩa **Asia**, chính soạn **Viễn-Châu**, người ở Trà-Cú thuộc Trà-Vinh viết bài riêng để **Út-Trà-Ôn** ca, từ đó soạn giả **Viễn Châu** đã viết trên 2.000 bài ca vọng cổ đặc biệt, để cho **Út-Trà-Ôn** ca, để rồi soạn-giả **Viễn -Châu** cũng trở thành "**vua viết bài ca vọng cổ**". Bởi vì, các bài ca vọng cổ nào của soạn giả **Viễn-Châu** và **Út-Trà-Ôn** ca cũng được mọi giới thích thú và ngưỡng mộ, ví như các bài :**Tôn Tán Già Diên, Sáu Vương Biên Ai**, v.v đặc biệt bài **Tinh Anh Bán Chiêu**, là một bài vọng cổ đã đưa vào lòng dân tộc chúng ta bất diệt, mặc dù **Út-Trà Ôn** cũng như tác-giả bản ca **Vọng Cổ** do **Ông Cao-Văn-Lâu** (1892-1976) tức **Sáu Lâu** đã thực-hiện ngày nay không còn nữa.

Giờ đây, ông **Út Trà Ôn** đã nằm xuống, nhưng tiếng hát của Ông vẫn mãi mãi ghi tâm khảm của mọi người, nhứt là quý bà con ở lục tỉnh **Miền Tây** đất nước chúng ta, rất thương nhớ và tâm đắc không khác "**Bá Nha và Từ Kỳ**" vậy.

2. Nữ Nghệ Sĩ Bảy Nam đã mất ngày 18-08-2004, hưởng thọ 92 tuổi

Được biết, nữ nghệ sĩ **Bảy Nam**, thân mẫu của nữ kịch sĩ **Kim Cương** từ trần, tại số 9 đường Hoàng Diệu, phường 10 (Phú Nhuận), ngày 18-08-2004 vừa qua, hưởng thọ 92 tuổi.

Bà **Bảy Nam** sinh năm 1913 tại làng Điều Hòa, tỉnh Mỹ Tho, năm 19 tuổi đã bắt đầu thành lập đoàn cải lương **Nam Hưng**, rồi sau đó là các đoàn **Phước Cường, Tam Phụng, Nam Lâm, Năm Phi, Kim Cương**. Bà cũng là tác giả của gần 20 tuồng cải lương như : **Nổi đau lòng Mẹ, Người đàn bà Việt Nam, Lê Lợi khởi nghĩa, Phấn hậu cung, Điều Tam Xuân phục hận...**

Ngoài ra, Bà **Bảy Nam** còn là diễn viên nổi tiếng của sân khấu cải lương, kịch và màn ảnh, làm cho cả triệu người rơi lệ nhứt là trong vai bà mẹ già nghèo khổ đi thăm con gái, bị bà sui giàu có hà hiếp, đuổi xuống bếp, để rồi lặng lẽ ra về trong nỗi buồn đau tủi hận, qua vở tuồng "**Lá Sầu Riêng**" cũng như đóng vai má Bảy đã ra tay cứu giúp người con gái vì tình chửa hoang không được mẹ của người tình giàu có chấp nhận cưới hỏi, để rồi phải mang thai dạ chửa đến với nhà Bà để khai hoa nở nhụy ra một đứa con trai, với hành động và lời nói của Bà thật xúc động, nếu độc giả có xem trong màn ảnh vở **Bên Giòng Sông Trẹm** sẽ thấy cảnh này. (Theo tôi nếu vở **Bên Giòng Sông Trẹm** đừng kéo dài phần hai và kết thúc ở phần một sau khi đứa con trai đó chết vì bị đặt mìn để cho khán giả tự suy nghĩ kết luận thì vở này có giá trị vô cùng).

Suốt mấy tháng qua, Bà **Bảy Nam** bị bệnh nặng, Cô **Kim Cương** không cho mẹ trở lại sân khấu, bắt bà phải an dưỡng bệnh trong một căn phòng nhỏ ở tư gia, được các

con cháu cận kề sẵn sóc. Những ngày dưỡng bệnh Bà vẫn để hết tâm trí vào sân khấu, nhớ ánh đèn màu, bà làm thắm lại lời đối thoại của các vai mà bà diễn xuất trước đây, rồi mới nói : "**Kiếp sau, có đầu thai lại cũng xin làm nghệ sĩ**". Nghe vậy, **Kim Cương** chọc mẹ "**Nghệ sĩ khổ muốn chết, sao má không xin làm nghề khác cho sung sướng?**" Bà liền đáp : "**Đâu có, nghệ sĩ mới sướng chứ con. Nghề gì thì con chỉ làm hoài có một thứ, còn làm nghệ sĩ thì má được làm vua nè, rồi làm quan, làm nông dân, buôn bán... đủ hết, không có chán**"

Những ngày nằm ở bệnh viện, bà vẫn còn óc khôi hài. Bà nói khi phải thở bằng ống dưỡng khí với giọng hài hước : "**Chỉ cần không hít vô một hơi là... đi luôn. Vậy mà sao người đời dữ quá**". Bà ngẫm nghĩ về sự sống chết của cuộc đời, lẽ vô thường của trời đất, thanh thân, chuẩn bị cho chuyến hành trang xa xôi về miền miền viễn.

3. Nghệ Sĩ Hữu Phước

Nghệ sĩ hữu danh này quê quán tại Sóc Trăng, đã người đã đem trọn cuộc đời 40 năm hiến dâng cho nghệ thuật, qua các đoàn cải lương như : **Kim Thoa, Kim Chương, Thanh Hương, Thanh Minh Thanh Nga** (tại đại ban **Thanh Minh Thanh Nga** này, nghệ sĩ **Hữu Phước** đoạt huy chương vàng giải Thanh Tâm năm 1960)...

Đặc biệt nghệ sĩ **Hữu Phước** đã làm rơi lệ không biết bao nhiêu khán thính giả, bằng chứng qua các vai :

- **Cậu Tư Kiêng** trong vở tuồng **Con Gái Chị Hằng**.
- **Tấn** trong vở tuồng **Tấm Lòng Của Biển**.

- **Cang** trong vở tuồng **Nửa Đời Hương Phấn...**

Ngoài ra, nghệ sĩ **Hữu Phước** đã đóng góp hầu hết các hãng đĩa hát lớn như : **Asia, Hoàng Sơn, Tứ Hải, Continental...** và hợp tác với các ban và nhiều chương trình của đài truyền hình, đài phát thanh...

Hơn nữa, nghệ sĩ **Hữu Phước** còn có ái nữ là nghệ sĩ **Hương Lan** là nữ nghệ sĩ tài danh cả tân lẫn cổ nhạc.

Sau 30-4-75, nghệ sĩ **Hữu Phước** có quốc tịch Pháp nên cả gia đình sang định cư tại Paris. Nhưng vẫn nặng tình nghiệp dĩ, cho nên nghệ sĩ **Hữu Phước**, lập đoàn cải lương để trình diễn góp phần giúp vui cho khán giả ở quê người không những tại Pháp hay các nước Âu Châu mà còn sang trình diễn cả Hoa Kỳ (Mỹ Châu) nữa cho đến hết cuộc đời, qua các vai trong các vở tuồng như sau :

-**Hai Tấn** trong vở tuồng **Sông Dài**, trong khi đó : nữ Nghệ sĩ **Hương Lan** trong vai **Lọm** và nam Nghệ sĩ **Chí Tâm** trong vai **Niêng**.

- **Ông Tú** (tức Ông Tú Tài ngày xưa) trong vở tuồng **Lan và Điệp**, trong khi đó nữ nghệ sĩ **Hương Lan** trong vai **Lan**, nam nghệ sĩ **Chí Tâm** trong vai **Điệp** và cổ nghệ sĩ lão thành **Việt Hùng** thủ vai **Sư Ông** (trụ trì một ngôi chùa).

4. Cặp nghệ sĩ Việt Hùng & Ngọc Nuôi :

Khi nhắc đến nghệ sĩ **Việt Hùng**, chúng ta không bao giờ quên nghệ sĩ **Việt Hùng** đã từng thủ vai **Thần** con của **Bà Phán Lợi**, lúc bấy giờ do **Bà Năm Sa** đéc thủ vai trong vở tuồng **Đạo Tuyệt** thật độc đáo.

Được biết, nghệ sĩ lão thành **Việt Hùng** tên thật là **Nguyễn Hữu Hùng**, sinh ngày 7 tháng 7 năm 1923 tại Huế, đã từ trần

vào lúc 22 giờ 45 phút tối ngày 31 tháng 12 năm 2001 tại thành phố Laguna Hills, quận Cam (California- Hoa Kỳ), Ông rất mê hát và bắt đầu xin vào hát cho gánh hát của cặp nghệ sĩ **Từ Anh - Ngọc Sương**. Tháng 6 năm 1949 ông cùng với các nghệ sĩ **Sáu Tùng, Ba Cường, Tư Bé, Tư Huỳnh, Ngọc Nữ** và **Tám Thừa** đi Pháp thu âm đĩa nhạc.

Năm 1950, ông giữ vai chánh đầu tiên, đó là vai : **Chánh Bằng** trong vở tuồng **Lửa Thù** của soạn giả **Mộng Vân**, vai này đã từng được nghệ sĩ **Út Trà Ôn** thủ diễn, cũng nhờ duyên sân khấu, ông gặp nữ nghệ sĩ Ngọc Nuôi và cũng vào năm 1950, hai người đã thành hôn và sau này sanh được 6 người con, 4 trai 2 gái.

Khi rời gánh hát của soạn giả **Mộng Vân**, cặp nghệ sĩ **Việt Hùng & Ngọc Nuôi** về cộng tác với các đoàn **Hương Hoa, Thanh Minh, Hoa Sen...** Sau đó, kết hợp cùng nghệ sĩ **Minh Chí** để thành lập đoàn **Việt Hùng Minh Chí...**

Trên sân khấu cải lương, cặp nghệ sĩ **Việt Hùng & Ngọc Nuôi** đã chứng tỏ được phong cách diễn xuất các vai đa năng, đa dạng... đã được khán thính giả nhiệt liệt khen ngợi.

Nay, cặp nghệ sĩ này không còn nữa, nhưng danh tiếng vẫn còn mãi mãi mỗi khi có dịp nhắc đến.

5. Nghệ Sĩ Dũng Thanh Lâm :

Được biết, nghệ sĩ **Dũng Thanh Lâm** tên thật là **Paul Robert Bùi Văn Tâm** (mang hai dòng máu Việt - Pháp), sanh 26-5-1944, tại xã Linh Đông, quận Thủ Đức tỉnh Gia Định, là một tín đồ Thiên Chúa Giáo, có tên thánh là Francisco, là một trong những nghệ sĩ tài danh đã được khán thính giả cải lương nồng nhiệt tán thưởng, lại đẹp trai, có giọng ca mùi đặc biệt, nghệ sĩ Dũng Thanh Lâm đến Paris sau năm 1975 để cùng nghệ sĩ Hữu Phước lập gánh hát, nhưng cuối cùng không thành công, bởi vì số khán thính giả không đông bằng ở Hoa Kỳ và nghệ sĩ Dũng Thanh Lâm phải sang Hoa Kỳ để sanh sống. Cuối cùng, cố nghệ sĩ Dũng Thanh Lâm bị ngã bệnh gan tái phát và mất tại Orange County, Nam California, lúc 01 giờ 15 trưa ngày 29 tháng 11 năm 2004, hưởng thọ 60 tuổi.

6. Danh hài và tài tử minh tinh màn bạc La Thoại Tân

Được biết, nghệ sĩ **La Thoại Tân**, sanh năm 1937, tên thật là **Phạm Văn Tản**, có pháp danh **Nhật Biện**, đã lập gia đình với Bà Nguyễn Thị Ngọc Anh, sanh được hai người con: Anna Phạm (con gái) 30 tuổi và Alex Phạm (con trai) 26 tuổi, đã qua đời vào chiều ngày thứ năm 13 tháng 3 năm 2008 tại Los Angeles, miền Nam California, hưởng thọ 72 tuổi.

Trước kia, khi nhắc đến cải lương và nhứt là bài ca vọng cổ, người ta thường nhớ biết đến vua vọng cổ **Út Trà Ôn**, còn về ca kịch, đóng phim thì phải biết ngay : **Thắm Thúy Hằng, Túy Hồng, Kim Cương, Túy Hoa ...** và đặc biệt Bà **Bảy Nam**.

Riêng các danh hài thì gồm có : **La Thoại Tân, Văn Chung, Thanh Việt, Thanh Hoài, Tùng Lâm, Xuân Phát, Hùng Cường, Ngọc Đức...** Nhưng, bình tâm mà xét thì **La Thoại Tân** xem như vua hài trội hơn cả, được xem ngang hàng với **Louis de Funès** của Pháp vậy.

Danh hài La Thoại Tân, có mã đẹp trai, thân hình cân đối, lại diễn xuất có duyên, cho nên được các bầu gánh hay chương trình **Tiểu Vương Hội** và đài phát thanh lúc bấy giờ mời hợp

tác, đặc biệt trong ban kịch **Túy Hồng**, góp phần cho kháng thính giả có được những nụ cười để đời.

Ngoài ra, danh hài **La Thoại Tân** còn được mời đóng phim nổi tiếng trước năm 1975, như : **Lệ Đá, Tú Quái Sài Gòn, Năm Vua Hề Về Làng, Gánh Hàng Hoa, Biển Động...** đóng chung với nữ tài tử : **Thắm Thúy Hằng, Kim Cương, Túy Hồng** ... hiệp cùng với các nam tài tử như : **Vân Hùng, Trần Quang...** để trở thành nam tài tử minh tinh màn bạc.

Khi đến định cư tại miền Nam California sau Tháng Tư 1975, danh hài và tài tử minh tinh **La Thoại Tân** tiếp tục hoạt động văn nghệ trong cộng đồng Việt Nam, xin đơn cử **Hài kịch, cải lương và đóng phim**.

1/- **Hài kịch** : **Nhạc Sĩ Bất Đắc Dĩ** đóng chung với **Túy Hồng, Mai Lệ Huyền, Nhật Minh, Hoàng Cẩm (La Thoại Tân** thủ vai **Thợ máy**) - **Phép Trị Vợ** đóng chung với **Xuân Phát, Hữu Phước, Hà Mỹ Hạnh, Diễm Chi (La Thoại Tân** thủ vai **Tư** người giúp việc) do **Trung Tâm Paris By Night Thúy Nga** thực hiện DVD phát hành.

2/- **Cải lương** : **Sông Dài** đóng chung với **Hương Lan, Chí Tâm, Hữu Phước, Hà Mỹ Hạnh, Bằng Châu, Nhật Minh, Hữu Bình (La Thoại Tân** thủ vai **Ông Chủ** hãng phim) do **Trung Tâm Paris By Night Thúy Nga** thực hiện DVD phát hành.

3/- **Đóng phim** "**Vi Em Tim Tụ Do**"... tại Hoa Kỳ.

Danh hài và tài tử minh tinh màn bạc **La Thoại Tân** mất đi, người Việt khắp nơi mất một thiên tài, công hiến cho chúng ta tràng nụ cười, đem lại cho mọi nhà đầy sức sống. Bởi vì, nụ cười là than thuốc bổ vậy.

7. Nghệ sĩ MINH PHỤNG qua đời tại Việt Nam

Nghệ sĩ **Minh Phụng** tên thật **Nguyễn Văn Hoài**, sinh năm 1945 tại Mỹ Tho. Nghệ sĩ **Minh Phụng** đã hát các đoàn như **Tân Đô, Hoa Thảo-Hậu Tấn...** với các vở tuồng như : **Đêm lạnh chùa hoang, Máu nhuộm sân chùa, Mùa thu trên Bạch Mã Sơn, Bích Vân Cung kỳ án, Kiếm Sĩ Người Dơi, Tâm sự loài chim biển, Xin một lần yêu nhau, Kiếp nào có yêu nhau...** Ông thường diễn chung với các Nữ nghệ sĩ như : **Lệ Thủy, Mỹ Châu...**Ngoài ra, Ông còn trình diễn các bài vọng cổ rất muối mẫn như : **An Lộc Sơn, Nước mắt quê hương, Thương về cố đô...** được lòng khán thính giả khắp nơi ngưỡng mộ.

Đặc biệt, năm 2007, Ông được **Trung Tâm Băng Nhạc ASIA, California, Hoa Kỳ** mời để thực hiện và phát hành. băng DVD

Mùa Hè Rực Rỡ (Yêu Đời, Yêu Người), Ông đã góp mặt trong tuồng trích đoạn cải lương của soạn giả Viễn Châu : **Võ Đông Sơn Bạch Thu Hà**.

Ngoài ra, trong bản **Cô Gái Bán Sầu Riêng** chúng ta thấy đĩa DVD **Hát Với Thần Tượng**, Ông trình diễn với con Ông là nữ nghệ sĩ **Y Phụng** được tán thưởng nhiệt liệt, để rồi Ông trở về Việt Nam, đến sáng ngày **16-11-2008**, vào bệnh viện Chợ Rẫy cấp cứu và từ giã cõi đời, lễ nhập quan vào lúc 3 giờ chiều ngày 29 tại nhà riêng, số 791/7D đường Trần Xuân Soạn, phường Tân Hưng, quận 7, Sài Gòn và lễ động quan được cử hành lúc 6 giờ sáng ngày 6 -12, sau đó được an táng tại Chùa Nghệ Sĩ, Gò Vấp...

Nhân đây, tôi xin nghiêng mình kính cầu nguyện hương hồn các nghệ sĩ quá cố sớm tiêu điều nơi miền Cực Lạc và trân trọng biết ơn các nghệ sĩ đã đem nghệ thuật trình diễn cho khán, thính giả thưởng thức trong đó có tôi.

Hàn Lâm Nguyễn Phú Thứ
Mùa Hè năm Kỷ Sửu 2009